

TIEDOTUSRINKI 3/2009

17.12.2009

SISÄLLYSLUETTELO

1. NÄKEMIIN	1
2. KUUMA-SEUDUN KUMPPANUUSTYÖKALUT	1
3. HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN KARTOITUS.....	2
4. YHDISTYSVERKOSTO JATKAA TYÖTÄ	2
LIITE 1. IKÄIHMISTEN HYVINVOINTIA EDISTÄMÄSSÄ.....	3

1. NÄKEMIIN

Kuka vaikuttaa – Kumppanuudesta hyvinvointia Keski-Uudellamaalla hanke on päätöksesssä. Siksi on aika viimeisen Tiedotusrinki-kirjeen, jossa kerrotaan kumppanuustyökalujen sisällöstä, ikäihmisten eteen toteutetuista hyvistä käytännöistä sekä siitä, kuinka Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto vastaa kehitetyistä asioista hankkeen päättymisen jälkeen. Vaikka hanke nyt päättyykin, jatkuu KUUMA-seudun kuntien ja järjestöjen vuoropuhelu eri tavoin. Se on aivan varmaa. Niin paljon yhteistyö on edennyt molempien Kuka vaikuttaa -hankkeiden aikana, ettei tämä voi hetkessä unohtua. Kiitän omasta puolestani joka ikistä hankkeen toimintaan osallistunutta henkilöä. Ilman teitä moni asia olisi jäänyt valmistumatta. Konkreettisten tekojen kautta on otettu myös merkittäviä kumppanuusaskelleita.

Toivotan kaikille hyvää jatkoa, mukavaa joulunodotusta ja onnekasta uutta vuotta 2010!

Outi Mustonen

2. KUUMA-SEUDUN KUMPPANUUSTYÖKALUT

Työkalut KUUMA-seudun kuntien ja sosiaali- ja terveysjärjestöjen kumppanuudelle ovat valmistuneet. Työkaluissa muotoillaan alueen 1) kuntien ja sosiaali- ja terveysjärjestöjen, 2) yhdistysten välinen sekä 3) kuntien keskinäinen yhteistyö. Tällöin linjataan käytännönläheiset toimenpide-ehdotukset kumppanuuden edistämiseksi.

KUUMA-kuntien ja sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyön osalta toimenpiteinä on avustusten kehittäminen, tiedottamisen tehostaminen, tilaratkaisujen parantaminen, koulutuksen järjestäminen sekä osallisuuden vahvistaminen. **Yhdistysten välisessä yhteistyössä** painotetaan yhteistoiminnan järjestämistä, yhteisen koulutuksen pitämistä, aktiivista tiedottamista, suunniteltua edunvalvontaa, sektorirajat ylittävän yhteistyön tekemistä ja verkostoitumisen monipuolistamista. **Kuntien keskinäisen yhteistyön** tavoitteena on yhtenäistää sosiaali- ja terveystoimen avustuskäytännöt sekä luoda sähköinen järjestelmä tilavarauksia varten.

Työkalutuotos on tarkoitettu työvälineeksi kuntien ja järjestöjen yhteistyön parantamisessa. Se on suunnattu kuntien viranomaisille, päättäjille, yhdistyksille ja kuntalaisille. Kuntatoimi-

jat pystyvät käyttämään työkaluja yhtenä apukeinona kuntien strategioiden toteuttamisessa. Samalla kumppanuustyökalujen avulla on mahdollista muistuttaa siitä, että kuntalaisten ja järjestöjen osallistumistapoja tulee kehittää jatkuvasti.

KUUMA-organisaatiolle on ehdotettu hankkeen aikana, että seudulle tulisi perustaa yhteistyöryhmä, joka vastaisi mm. kumppanuustyökalujen toimeenpanosuunnitelmasta ja seurannasta sekä sopivien yhteistyön käytäntöjen kehittämisestä kuntien ja yhdistysten välille. Esitystä ei ole kuitenkaan vielä käsitelty KUUMA:ssa, sillä parhaillaan siellä on käynnissä palveluyhteistyön kartoitus. Sen valmistuttua huomioidaan esitys yhteistyöryhmästä ja suunnitellaan järjestöjen osallistumistapoja. Toivon mukaan tämä tapahtuu ensi vuonna.

Kumppanuustyökalut löytyvät hankkeen päätyttyä parhaiten Sosiaalitaidon verkkosivuilta www.sosiaalitaito.fi >Arkisto> Hankearkisto> Yleinen sosiaalialan kehittäminen.

3. HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN KARTOITUS

Marraskuussa hankkeessa kartoitettiin, millaista harrastus- ja virkistystoimintaa KUUMA-seudun kunnat ja järjestöt ovat yhdessä toteuttaneet kansalaisten hyvinvoinnin eteen, miten toteutus on tapahtunut ja mitkä kustannukset ovat olleet. Kartoituksen tarkoituksena oli saada tietoa hyvistä käytännöistä. Vastauksia tuli alle kymmenkunta, joista osassa kerrottiin yhdistysten omasta tai järjestöjen välisestä toiminnasta. Muutamassa vastauksessa käsiteltiin kyllä kuntien ja järjestöjen yhteistoimintaa, mutta siitä oli hyvin suppea maininta. Tämän takia yhteistoiminnasta saatiin ainoastaan kolme kattavaa kuvausta ja sattumalta kaikissa niissä keskitytään ikääntyneiden toimintoihin. Nämä käytännöt on koottu liitteeseen yksi esimerkeiksi siitä, että KUUMA-kunnissa järjestetään monenlaista toimintaa ikäihmisten hyväksi. Käytännöt löytyvät myös hankkeen loppuraportista, joka valmistuu joulukuun aikana. Loppuraportti tulee luettavaksi Sosiaalitaidon nettisivuille.

4. YHDISTYSVERKOSTO JATKAA TYÖTÄ

Kuka vaikuttaa -hanketta hallinnoiva Uudenmaan Sosiaaliturvayhdistys ja Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ovat sopineet, että Yhdistysverkosto vastaa Kuka vaikuttaa -hankkeessa kehitetyistä asioista projektin päättymisen jälkeen. Tällaisia toimintoja ovat mm. kumppanuustyökaluista tiedottaminen omilla foorumeilla, käytännönläheisten toimintamuotojen kehittäminen kansalaisten hyvinvoinnin eteen yhdessä muiden toimijoiden kanssa sekä Tiedotusrinki-jakelulistan ylläpitäminen. Lisäksi Yhdistysverkosto osallistuu tulevan Yhteisöllisyyspäivän ja Liikuta minua -tapahtuman toteuttamiseen. Jos ette jatkossa halua kuulua postituslistalle, ilmoittakaa tästä ystävällisesti jommallekummalle Yhdistysverkoston työntekijöistä. Kertokaa heille yhteystietojen muutoksistakin, kun asia on ajankohtainen. Jakelulistan kautta Yhdistysverkosto tiedottaa esim. jäsenyhdistystensä toiminnasta sekä järjestöjä ja kuntia koskettavista ajankohtaisista tilaisuuksista. Yhdistysverkoston nettisivuja www.yhdistysverkosto.net kannattaa ehdottomasti seurata.

Toiminnanjohtaja Mika Väisänen
Puh. 045 138 4262
mika.vaisanen@yhdistysverkosto.net
Myllytie 11, 04410 Järvenpää

Projektityöntekijä Johanna Sakko
Puh. 050 313 8662
johanna.sakko@yhdistysverkosto.net
Sibeliuksenkatu 19 B, 04400 Järvenpää

LIITE 1. IKÄIHMISTEN HYVINVOINTIA EDISTÄMÄSSÄ

Hyvinvointitreenit

Hyvinvointitreenit on Suomen Mielenterveysseuran vakinaista toimintaa, jota järjestetään paikallisten mielenterveysseurojen alueilla. Järvenpäässä hyvinvointitreenit on toteutettu suljettuna ryhmätoimintana vuonna 2009 niin, että se on suunnattu yksinäisille +65-vuotiaille kansalaisille, jotka ovat jääneet syrjään aktiiviharrastuksista. Ryhmä on kokoonnut keväällä ja syksyllä, molemmilla lukukausilla 10 kertaa. Samat henkilöt ovat olleet mukana sekä keväällä että syksyllä. Keväällä osallistujia on ollut 12, syksyllä 11.

Ohjelma on rakennettu ryhmästä nousseiden toiveiden mukaan. Siihen on kuulunut ensinnäkin alustuksia Järvenpään seurakunnan, Setlementti Louhelan ja Järvenpään kaupungin palveluista pääosin ikäihmisille. Liikunnallista ja kulttuurista puolta ohjelmassa ovat olleet mm. tuolijumppa, naurujooga, erilaiset pelit, kirjallisuuspiiri, tietokilpailu, laulaminen ja teatterimatka. Tärkeä osa ryhmän toimintaa ovat olleet lähiseudulle suuntautuneet retket esim. Tuusulan kulttuuripolulle, Stålhanen kartanoon ja Mäntsälän Kotipiiriin.

Keski-Uudenmaan mielenterveysseura ja Järvenpään eläkeläiset ovat tarjonneet ohjaajat, kun puolestaan Setlementti Louhela on antanut kokoontumispaikan. Järvenpään kaupungin päihde- ja mielenterveysyksikkö on postittanut kutsut ryhmäläisille. Järvenpään kaupungista, seurakunnasta ja Setlementti Louhelasta ovat tulleet alustajat.

Kaksi ohjaajaa on vastannut ohjelman laadinnasta ja kaikista järjestelyistä. Heidän tukeaan on ollut Suomen Mielenterveysseuran työntekijä. Välineitä on lainattu tarvittaessa Keski-Uudenmaan mielenterveysseurasta ja Keravan Talkoorenkaasta. Rahoitus on tullut Osuuskunta Tradekalta saaduista varoista, joista Suomen Mielenterveysseura on osoittanut tietyn summan Järvenpään ryhmän käyttöön.

Ikä-Info

Ikä-Info on käynnistetty Mäntsälässä, ikäihmisten kokoontumispaikassa Ankkurissa maaliskuussa 2009. Vapaamuotoisen aamutapaamisen yhteydessä järjestetään n. 2-tunnin ajan ohjelmaa ikäihmisille. Tilaisuus alkaa yleensä vapaamuotoisella alustuksella, minkä jälkeen keskustellaan sovitusta aiheesta ja tarvittaessa muistakin ajankohtaisista aiheista. Jakson loppupuolella osallistujilla on mahdollisuus esittää henkilökohtaisia kysymyksiä heitä askarruttavista asioista. Ikä-Infot pidetään keskimäärin kahden viikon välein, ei kesällä. Tilaisuudet ovat olleet suosittuja, sillä Ankkuri on ollut usein täynnä (n. 40–50 osallistujaa per kerta). Vuonna 2010 aloitetaan vastaavanlainen toiminta Pornaisissa.

Aloite tilaisuudesta on tullut Mäntsälän ikäihmisten neuvostolta, joka myös auttaa toteutuksessa. Ikäihmisten neuvontahankkeen projektiryhmä huolehtii suunnittelusta ja vastuuryhmä käytännön toiminnan järjestämisestä (Mustijoen perusturva). Mäntsälän seurakunta omistaa kokoontumistilan. Järjestöt kuten Mäntsälän Sydänyhdistys, Mäntsälän Huonokuuloiset, veteraanijärjestöt yms. ovat olleet mukana toimijoina.

Mustijoen perusturvan henkilöstö vastaa toiminnasta työajalla. Lisäksi perusturva tarjoaa tarvittavat välineet mm. dataprojektorin. Sekä kunta että yhdistykset tuovat paikalle infomateriaalia. Toiminta perustuu usean eri tahon yhteistyöhön, minkä vuoksi toteuttaminen on edullista. Mäntsälän kunnan kaikki toimialat, seurakunta, ulkopuoliset sidosryhmät sekä yhdistykset antavat asiantuntemuksensa käyttöön, kun infon ohjelmaa suunnitellaan.

Woimaa Wanhuuteen -kuntosalitoiminta ja vertaisveturit

Woimaa Wanhuuteen -kuntosalikirssit on käynnistetty syksyllä 2003 Nurmijärvellä. Ne on suunnattu yli 60-vuotiaille. Vuosittain järjestetään useita perus- ja jatkokursseja Rajamäellä, Kirkonkylässä sekä Klaukkalassa. Peruskurssin tavoite on ollut, että sen jälkeen pystyy harjoittelemaan omatoimisesti kuntosalissa.

Koska toiminta on vakinaistunut vuosien saatossa ja koska keskimäärin 12 henkilöä tulee jokaiselta peruskurssilta, on kysyntä jatkokursseista voimistunut. Tämän takia järjestettiin elokuussa 2009 ww-vertaisveturi-koulutus, johon osallistui 14 peruskurssin käynyttä. Koulutuksen kesto oli yhteensä 18 tuntia.

WW-vertaisveturi-koulutuksen toteuttivat Nurmijärven kunnan työntekijät. Koulutuksessa käytettiin osittain Ikäinstituutin valmistamaa materiaalia, osittain työntekijät tekivät materiaalit itse. Kunnan liikuntapalvelut ja fysioterapia toteuttavat puolestaan yhdessä Woimaa Wanhuuteen -kuntosalitoiminnan. Vertaisveturit ohjaavat tällä hetkellä sekä Kirkonkylän ja Klaukkalan ww-jatkoryhmiä sekä toimivat ohjaajien apuna Pysytään Pystyssä - osapäiväkuntoutuksessa Kiljavalla. Jatkoryhmässä vertaisveturien tehtäviin kuuluu harjoituskerran aluksi lämmitellä ryhmäläisten kanssa, opastaa ryhmäläisiä laiteharjoittelussa tarvittaessa ja tunnin lopuksi jäähdyttellä tai venytellä ryhmäläisten kanssa. Vertaisohjaajat toimivat vapaaehtois pohjalta ja he ovat suostuneet suullisesti toimimaan syys- ja kevätkauden. Osa vertaisvetureista on yhdistysaktiiveja.

Seuraava ww-vertaisveturi-koulutus pidetään elokuussa 2010. Koulutukseen ovat tervetulleita niin järjestöjen ihmiset kuin yksityiset henkilöt, sitoutumispakkoa ei ole.

